

BODÓ SÁRA

Csiky Lajos
(1852–1925)

Életútja

Csiky Lajos (Alsócsernátoni) székely eredetű nemes családban született Kenderesen 1852. augusztus 5-én. Édesapja Csiky Károly, édesanyja Papp Zsuzsánna, a kenderesi lelkipásztor leánya volt.¹ Szülei költözése következtében iskoláit több helyen – az elemi iskolát Nagykőrösön és Ráckeviden, a középiskolát Budapesten és Kecskeméten – végezte. A Debreceni Kollégiumba 1867 októberében iratkozott be, ahol 1869 júliusában tett érettségi vizsgát.² Teológiai tanulmányait is a Kollégiumban végezte, amit 1873-ban fejezett be. Már diákként felhívta magára a figyelmet pályamunkáival, népszerű felolvasásaival a Miklós utcai iskolában, a Hittanszaki Önképző Társulatban végzett munkájával, írásaival, amelyek az 1871-ben indult ifjúsági teológiai szakiratban, a *Közönyben* jelentek meg.

A teológiai tanulmányok befejezése után Tisza Kálmán gyermekei mellé ment nevelőnek Gesztre, ahol egyúttal segédlelkészi állást is betöltött.

Első lelkészképesítő vizsgáját 1874-ben, a második vizsgát 1875-ben tette le. Ezt követően elnyert egy skót ösztöndíjat, amelynek keretében 1875 októberétől 1877 márciusáig a Skót Szabad Egyház edinburghi teológiájának hallgatója volt. Tanulmányi, előadói aktivitása folyamatosan nőtt, beutazva Skóciát előadásokat tartott és gyakran prédikált. Edinburghból Bazelbe utazott, ahol fél évig az egyetem hallgatója volt. Debrecenben megnyerte a Nagy József-ösztöndíjat, amelynek segítségével újabb utazásokat tehetett tanulmányi célból.

A Debreceni Kollégium hittanszakán ekkoriban három tanszék működött. A harmadikat 1844-ben alapították a gyakorlati teológiai tudományok előadására. Első vezetője Révész Bálint (1844–1855), a második Tóth Mihály (1857–1879) volt.³ Révész Bálint püspöksége idején, az ő indítványára határozatot hozott az egyházkerület (1878-ik évi 78. sz.), amelyben két akadémiai segédtanár (docens) beállításáról döntöttek. „*Két nemes törekvésű növendékei akadémiánknak, külföldi*

1 Balogh Ferenc 1904. Az életrajzi adatok jelentős részét ebből a kötetből veszem, s egészítem ki máshonnan gyűjtött információkkal.

2 Negyvenéves osztálytalálkozó... összeállította: Csiky Lajos, Debrecen, 1909.

3 Nagy Sándor 1940.